

ความตกลงระหว่างจีนกับอังกฤษ
เกี่ยวกับสถานะภาพของฮ่องกงภายหลังปี ค.ศ.1997

นางสาวผาณิต วนิชย์เศรษฐ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-922-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

117370767 019474

THE AGREEMENT BETWEEN THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA AND
GREAT BRITAIN ON THE STATUS OF HONG KONG AFTER 1997

Ms. Phanit Wanitset

A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of International Relations

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-922-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความตกลงระหว่างจีนกับอังกฤษเกี่ยวกับสถานภาพของฮ่องกง
ภายหลังปี ค.ศ.1997

โดย นางสาวผาณิต วณิชย์เศรษฐ์

ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

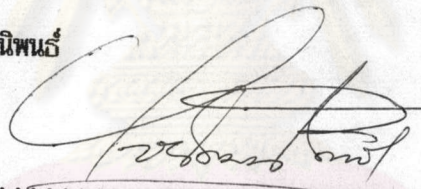
อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร.เขียน อีระวิทย์

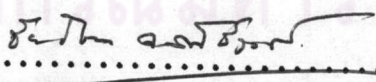
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

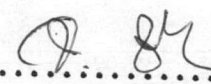

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยวัฒน์ คีัญ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์ ดร.เขียน อีระวิทย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชัยโชค จุลศิริวงศ์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุลชีพ ชินวรรโณ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

ผาณิต วณิชย์เศรษฐ์ : ความตกลงระหว่างจีนกับอังกฤษเกี่ยวกับสถานะภาพของฮ่องกงภายหลังปี ค.ศ. 1997 (THE AGREEMENT BETWEEN THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA AND GREAT BRITAIN ON THE STATUS OF HONG KONG AFTER 1997) อ.กีปรักษา ค.ดร.เชียน ริระวิทย์, 280 หน้า. ISBN 974-582-922-6

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ความตกลงระหว่างจีนกับอังกฤษเกี่ยวกับสถานะภาพของฮ่องกงภายหลังปี ค.ศ. 1997 โดยจะศึกษานโยบายและผลประโยชน์ของจีนและอังกฤษ และผลประโยชน์ของชาวฮ่องกง ซึ่งทั้งสามฝ่ายมีอิทธิพลในการกำหนดสถานะภาพของฮ่องกงภายหลังปี ค.ศ. 1997 สัมมติฐานของการศึกษานี้ คือ อังกฤษตกลงจะโอนอำนาจอธิปไตยและการปกครองให้แก่จีน โดยเงื่อนไขนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของการปรองดองกันระหว่างสังคมนิยมและเสรีอาณานิคม อธิปไตยของชาติ หลักสิทธิในการกำหนดใจตนเอง และหลักสิทธิมนุษยชน

ผลการศึกษาได้ยืนยันตามสมมติฐานดังกล่าว โดยมีเงื่อนไขเพิ่มเติมว่า จีนจะต้องรักษาสถานะภาพของฮ่องกงแบบทุนนิยมต่อไปอีก 50 ปี

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
สาขาวิชา ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต อาริษา อธิระวิทย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา [ลายมือ]
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C130183 : MAJOR INTERNATIONAL RELATIONS

KEY WORD: AGREEMENT / CHINA-GREAT BRITAIN / STATUS OF HONG KONG / AFTER 1997

PHANIT WANITSET : THE AGREEMENT BETWEEN THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA AND GREAT BRITAIN ON THE STATUS OF HONG KONG AFTER 1997.

THESIS ADVISOR : PROF. KHIEH THEERAVIT, Ph.D. 280 pp.

ISBN 974-582-922-6

The objective of this thesis is to study the agreement between the People's Republic of China (PRC) and Great Britain on the status of Hong Kong after 1997. It examines the policies and interests of China and of Great Britain and the interests of Hong Kong citizens, all of which influenced the outcome of the final agreement. The study is based on the hypothesis which stated that Great Britain agreed to transfer Hong Kong's sovereignty and administration to the PRC in 1997 through mutual reconciliation with regards to imperialism and colonialism, national sovereignty, the principle of rights of self-determination, and the principle of human rights.

The finding of this thesis confirms the above hypothesis. However, the final agreement between the PRC and Great Britain is attached with the condition that the PRC must maintain capitalism in Hong Kong for another 50 years.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

สาขาวิชา.....ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ปีการศึกษา..... 2535

ลายมือชื่อนิสิต..... อาณัติ ๑๕๐๕๑๘๕๓

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... ๑๕ ๕

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ในการทําวិทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้ลุล่วงไปได้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ ศ.ดร.เขียน
ธีระวิทย์ ที่ได้ให้คำแนะนำในการทําวิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา รวมถึง ผศ.ดร.ไชยวัฒน์ คำภู
รศ.ดร.ชัยโชค จุลศิริวงศ์ และรศ.ดร.จุลชีพ ชินวรรโณ ที่ให้ความกรุณาเป็นประธานกรรมการ
และกรรมการในการสอบ ทั้งยังให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ เจ้าหน้าที่สำนักหอสมุดกลาง เจ้าหน้าที่คณะรัฐศาสตร์ บรรณารักษ์ห้องสมุด
ESCAP รวมไปถึงคุณ ปราวณี แหวนทองคำ คุณศักดิ์ชัย สุโรจน์ และอีกหลายท่านที่ไม่ได้เอ่ยนาม
ไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ช่วยเหลือและอนุเคราะห์ผู้เขียนในด้านต่าง ๆ ทําให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง
ไปได้ด้วยดี

ความดีและคุณประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบแต่บิดา มารดา
รวมทั้งสมาชิกในครอบครัวของข้าพเจ้าที่สนับสนุนและเป็นกำลังใจให้ข้าพเจ้าในการศึกษาเล่าเรียน
มาโดยตลอด ส่วนข้อบกพร่องใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ข้าพเจ้าในฐานะผู้เขียนขออภัยแต่เพียงผู้เดียว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
	กิตติกรรมประกาศ.....	ค
	สารบัญ.....	ง
บทที่		
1	บทนำ	1
	สภาพปัญหา	1
	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
	ขอบเขตการศึกษา	5
	สมมติฐานการศึกษา	6
	กรอบความคิดทางการศึกษา	6
	วิธีดำเนินการศึกษา	20
	การนำเสนอ	21
	ประโยชน์ในการศึกษา	22
2	ภูมิหลังของชื่องง	23
	ที่มาของอาณานิคม	23
	การเมืองการปกครองชื่องง	38
	การเศรษฐกิจของชื่องง	48
	ประชาชนชื่องง.....	49
	ลัทธิ เสรีภาพของประชาชนชื่องง.....	50

สารบัญ

	หน้า
3	นโยบายและผลประโยชน์ของอังกฤษในส่วนที่เกี่ยวกับฮ่องกง 51
	นโยบายของอังกฤษในส่วนที่เกี่ยวกับฮ่องกง 51
	ผลประโยชน์ของอังกฤษในส่วนที่เกี่ยวกับฮ่องกง 53
4	นโยบายและผลประโยชน์ของจีนในส่วนที่เกี่ยวกับฮ่องกง 61
	นโยบายของจีนในส่วนที่เกี่ยวกับฮ่องกง 61
	ผลประโยชน์ของจีนในส่วนที่เกี่ยวกับฮ่องกง 75
5	ผลประโยชน์ของชาวฮ่องกง 98
	ผลประโยชน์ด้านการเมือง 99
	ผลประโยชน์ด้านสิทธิเสรีภาพ 107
	ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจ 107
6	กระบวนการเจรจา 109
	ช่วงที่ 1 110
	ช่วงที่ 2 118
	ช่วงที่ 3 127
	ช่วงที่ 4 146
7	สถานการณ์ของฮ่องกงภายหลังปี ค.ศ.1997 158
8	บทสรุปและปัจจัยที่เอื้ออำนวยให้เป็นไปได้ 178

สารบัญ

หน้า

บรรณานุกรม	188
ภาคผนวก.....	205
ภาคผนวก ก.....	206
ภาคผนวก ข.....	220
ภาคผนวก ค.....	221
ภาคผนวก ง.....	257
ประวัติผู้เขียน.....	280

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

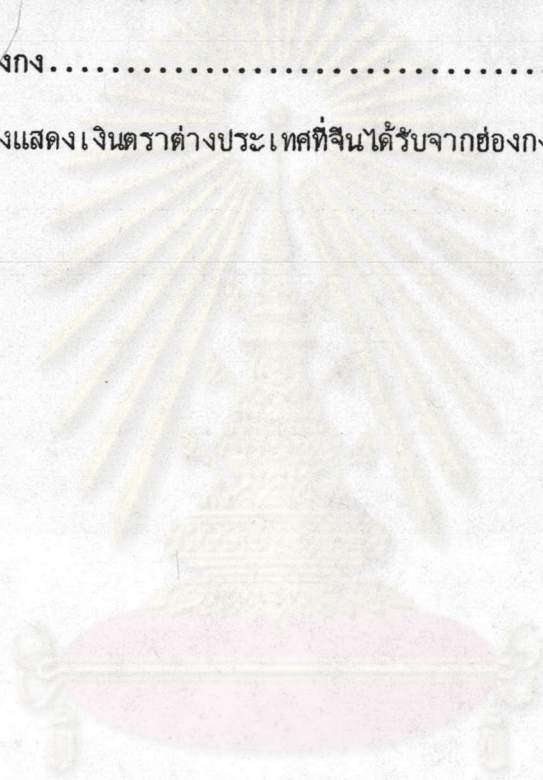
สารบัญแผนภาพ

	หน้า
1 แผนภาพแสดงโครงสร้างของรัฐบาลฮ่องกงในปี ค.ศ.1983.....	44
2 แผนภาพแสดงกระบวนการกำหนดนโยบายของฮ่องกง.....	45
3 แผนภาพแสดงกระบวนการนิติบัญญัติของฮ่องกง.....	46

สารบัญตาราง

1 ตารางแสดงการค้าระหว่างฮ่องกงกับอังกฤษ.....	55
2 ตารางแสดงการค้าระหว่างฮ่องกงกับจีน.....	77
3 ตารางแสดงงบการเงินของสถาบันการเงินภายใต้การควบคุม ของรัฐบาลจีนในฮ่องกง เมื่อปี ค.ศ.1980.....	78, 79
4 ตารางแสดงกำไรสุทธิของธนาคารภายใต้การควบคุมของรัฐบาลจีน ที่ดำเนินงานในฮ่องกง.....	80
5 ตารางแสดงรายได้จากการลงทุนของจีนในฮ่องกง.....	80
6 ตารางแสดงการส่งเงินและสิ่งของจากฮ่องกงไปจีน.....	82
7 ตารางแสดงค่าใช้จ่ายของผู้เดินทางมาเยือนฮ่องกง.....	83
8 ตารางแสดงหนี้สินสุทธิที่เรียกเก็บจากจีนโดยสถาบันการเงิน ในฮ่องกง.....	86
9 ตารางแสดงจำนวนสถาบันการเงินของจีนในฮ่องกง.....	86
10 ตารางแสดงรายชื่อธนาคารของจีน และบริษัทรับฝากเงิน ในเครือ.....	88

11	ตารางแสดงการลงทุนของต่างชาติในเขตเงินเมื่อ 31 มกราคม 1982.....	88
12	ตารางแสดงการพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ในเงิน ที่มีตลาดการขาย ในฮ่องกง.....	92, 93
13	ตารางแสดงเงินตราต่างประเทศที่จีนได้รับจากฮ่องกง.....	95

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย